

Z frontów bojowych: Obóz wojsk tureckich poza frontem w Mezopotamii.

Tymczasem wewnętrzne stosunki w Rosji gmatwały się coraz bardziej. Wśród włościan objawiało się głuche wrzenie, w miastach powstawały rozru-

tym terenie wzmagał się coraz bardziej antagonizm pomiędzy Austro-Węgrami a Rosją, która w środkach wcale nie przebiegała, posługując się zwa-

szcza Serbią. Wynikiem tej „polityki” rosyjskiej było zamordowanie austriackiego następcy tronu i jego małżonki w Sarajewie w maju 1914 roku przez fanatyków serbskich. Co potem nastąpiło, mamy wszyscy w świeżej pamięci.

Gdy car owego pamiętnego lata wysyłał nieprzejrzane szeregi wojsk swoich, które miały zgnieść Austro Węgry za jednym zamachem, nie przeczuwał, co go czeka w trzecim roku wojny.

Z frontów bojowych.

Poza zajęciem Bagdadu, co przypominało znowu odległy teren mezopotamski, gdzie bezustannie toczyły się walki pomiędzy angielskimi i tureckimi wojskami, zajmowała uwagę sprawozdawców militarnych cofnięcie się wojsk niemieckich na froncie zachodnim, które było niespodzianką dla... Anglików i Francuzów. Ten manewr strategiczny jeden z krytyków militarnych bardzo trafnie i obrazowo porównuje z operacją lekarską. W poprzednim miesiącu — pisze wspomniany krytyk — niemiecki sztab generalny przyżył żył nóż operacyjny do własnego frontu i odciął z niego kawałek, położony nad potokiem An re. Widać, że ten zużyty odcinek był niejako ciałem obcym w organizmie frontu bojowego i trzeba go było wywalić.

Przed kilku dniami z takich samych powodów trzeba było na froncie zachodnim dokonać drugiej podobnej operacji, która tym razem odbyła się na skalę znacznie większą. Począwszy od miasta Arras

Okopy włoskie w lesie.

Z frontów bojowych:

Tyralierka w górach Tyrolu.

chy, spiskowali studenci, motłoch urządził pogromy żydów, rząd zamykał uniwersytety. Dnia 27 lutego 1901 roku zamordowany został minister Bogolepow, rozpoczęły się zamachy na autonomię Finlandii, nastąpiła konfiskata kościelnych majątków w Armenii. Zamachy szły po zamachach, a gdy Plehwe objął rząd, jako minister spraw zagranicznych, stosunki pogorszyły się jeszcze.

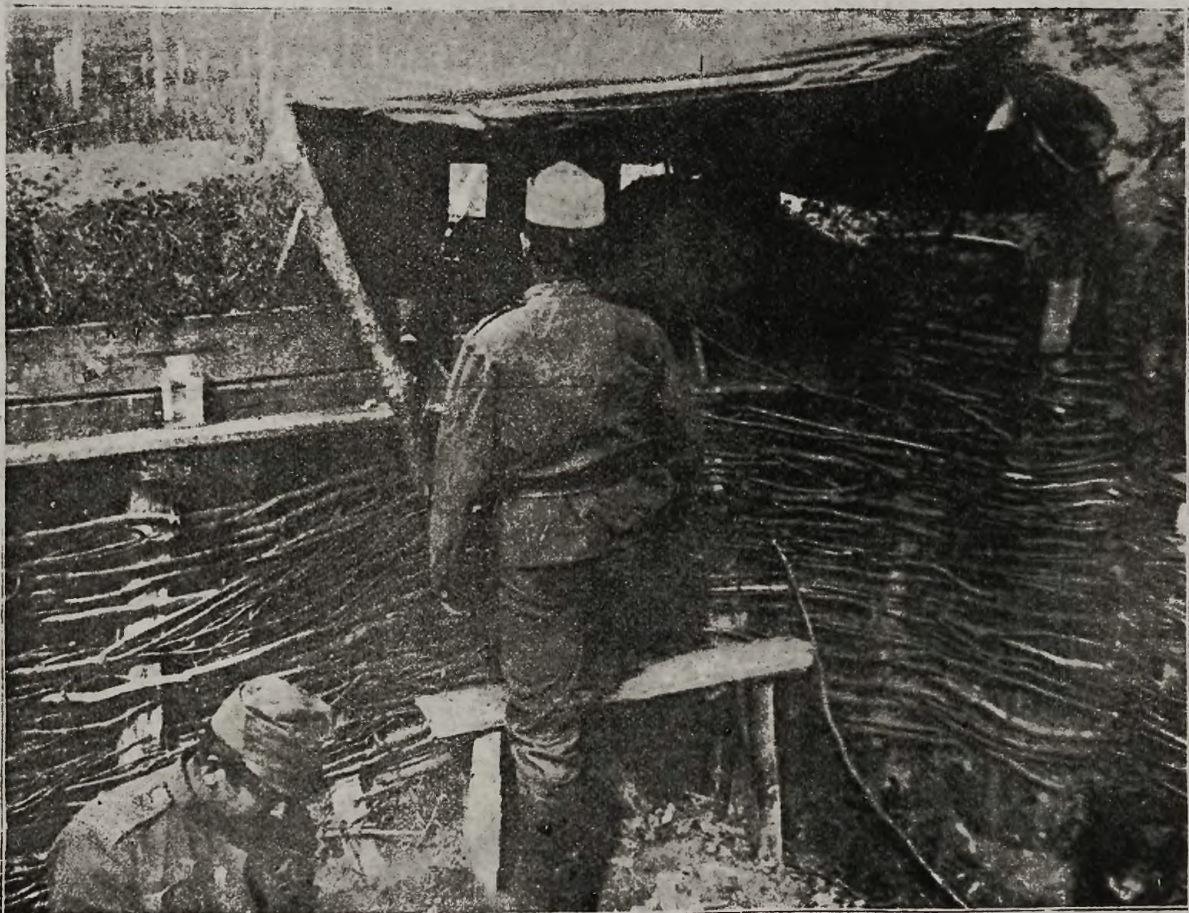
Wybuchnęła nieszczęsna wojna z Japonią w roku 1904, zakończona pogromem Rosji i zawarciem pokoju w Portsmouth. Po wojnie naród chciał porachować się z rządem — nastąpiła niezapomniana doładowa rewolucja.

Dnia 22 stycznia 1905 roku ruszyło pod wodzą Gapona 100 000 ludu pod pałac Zimowy w Petersburgu, ażeby wręczyć carowi petycję o zniesienie rządów biurokracji. Przyszło do krwawej walki z policją i wojskiem, podczas której z tłumu padło około 2 000 osób. A potem nastąpiły rozruchy w Moskwie, Warszawie, Łodzi, Odessie, tudzież wybuchnęły strajki kolejarzy.

Dnia 19 stycznia 1905 roku podczas święta Jordana strzelano do pałacu Zimowego; dnia 24 stycznia zbuntowali się marynarze w Sebastopolu, dnia 27 czerwca wybuchł bunt na pancerniku Potemkin; dalej był szereg buntów armii.

Dnia 30 października 1905 roku pojawił się manifest carski, przyrzekający konstytucję i ustanawiający Dumę, która dnia 10 maja 1906 roku rozpoczęła w pałacu Taurydzkim swe obrady. Ale wrzenie wcale nie ustało.

Nastąpiły lata walk reakcji z Dumą, a równocześnie zewnętrzna polityka Rosji zwróciła się ku bliskiemu wschodowi, ku sprawom bałkańskim. Na

Z frontów bojowych: Pozycja austriacka na galicyjskim froncie.